

Pouseele B. & Co, Bedrijfsrevisoren

Ter Reigerie 7, 8800 Roeselare

www.pouseele.be

Waarderingsproblematiek goodwill

Pouseele B. & Co, Bedrijfsrevisoren

Wat is goodwill?

- ▶ Goodwill is een **vaag** begrip
- ▶ Goodwill in het **boekhoudrecht**
- ▶ **Soorten** goodwill
- ▶ Goodwill in de **praktijk**
- ▶ Verschil tussen goodwill en **cliënteel**
- ▶ **Factoren** die de goodwill bepalen

Goodwill in het boekhoudrecht

Rubriek “Immateriële vaste activa” :

- a) de kosten van onderzoek en ontwikkeling;
- b) de concessies, octrooien, licenties, **know-how**, merken en andere gelijkaardige rechten;
- c) de **goodwill**;
- d) de vooruitbetalingen op immateriële vaste activa.

Goodwill in het boekhoudrecht

- ▶ subrubriek goodwill
- ▶ “de prijs die betaald wordt voor de verwerving van een onderneming of van een bedrijfsafdeling voor zover die hoger is dan de nettowaarde van de actief minus passiefbestanddelen van de verworven onderneming of branche.”

Goodwill in het boekhoudrecht

Boekhoudregels

- ▶ **nooit** eigen goodwill activeren
- ▶ gekochte goodwill over **max. 5 jaar** afschrijven (tenzij in uitz. gevallen)
- ▶ herwaardering van goodwill is **niet** toegelaten

Goodwill in het boekhoudrecht

- ▶ goodwill is **niet** los te denken van de onderneming zelf
- ▶ goodwill is **geen** op zichzelf verkoopbaar actiefbestanddeel
- ▶ goodwill is de meerwaarde die een onderneming heeft om wat zij als **geheel** te bieden heeft

Soorten goodwill

- ▶ **positieve** goodwill
  - ▶ **negatieve** goodwill (badwill)
  - ▶ **effectieve** goodwill
  - ▶ **meerwaarde** (surprix)
-
- ▶ goodwill is een **meerwaarde** die een onderneming kenmerkt boven de som van haar samenstellende delen

Goodwill in de praktijk

- ▶ enkel **immateriële** meerwaarde
- ▶ “de commerciële waarde van een zaak als **winstgevende** onderneming voor zover die berust op haar verworven positie, status, clientèle enz., **boven** de intrinsieke waarde, bij het overdoen aan anderen in geld uitgedrukt”
- ▶ situatie van **overwinst**

Goodwill in de praktijk

- ▶ **overwinst** t.g.v. cliëntele, organisatie, locatie, naam, reputatie, producten, productiemethodes, personeel, management, know-how, enz.
- ▶ die factoren zijn **op zichzelf** onvoldoende
- ▶ **persoonsgebonden** karakter
- ▶ **winst**mogelijkheden of -verwachtingen

Vershil goodwill - cliënteel

- ▶ **cliënteel** = “het netwerk van **handelsrelaties** ... het geheel van personen die gewoontegetrouw afnemen van een handelaar omwille van zijn professionele kwaliteiten en/of omwille van de gunstige geografische ligging van de zaak”
- ▶ **cliënteel** heeft waarde **op zich** omwille van de **winstmogelijkheden**

Factoren die goodwill bepalen

Intern rendement > gemiddelde bedrijfstak
omwille van

- ▶ de vestigingsplaats
- ▶ de kwaliteit van de organisatie
- ▶ de goede kredietwaardigheid
- ▶ de kwaliteit van management en personeel
- ▶ de monopoliepositie

Waardering van goodwill

- ▶ goodwill is een **surplus** boven de waarde van de materiële bestanddelen
- ▶ waardering van een onderneming:
  - **substantiële** waarde-benadering (SW)
  - **rendements**benaderingen (RW)
- ▶ goodwill = **meerwaarde** door de **winst**mogelijkheden en - verwachtingen
- ▶ goodwill is in de limiet het **verschil** tussen RW en SW

Waardering van goodwill

- ▶ forfaitaire methodes
  - ▶ bedrijfseconomische methodes
  - ▶ financiële methodes
  - ▶ fiscale methode
-
- ▶ keuze van de methode(s) is belangrijk

Forfaitaire methode

- ▶ **kleinhandelzaken**, vrije beroepen, dienstverleners
- ▶ $OW = SW + n * GNW$
- ▶ resultaat **na belastingen?**
- ▶ algemeen: 2 à 3 x de jaarlijkse nettowinst
- ▶ **representatief** resultaat
- ▶ **normaal** resultaat

Representatief resultaat

- ▶ is het **laatste** jaar wel representatief
- ▶ **gemiddelde** over 3 à 5 jaar
- ▶ **gewogen** gemiddelde (trend)

Normaal resultaat

- ▶ niet-courante resultaten elimineren
- ▶ normale arbeidsvergoeding
- ▶ normale huurvergoeding
- ▶ overdreven afschrijvingen elimineren
- ▶ intrestvergoedingen EV en RC
- ▶ fiscale impact van deze correcties

Forfaitaire methode

- ▶ kleinhandelszaken, vrije beroepen, dienstverleners
- ▶ $OW = SW + \% * OC$
- ▶ representatieve omzet
- ▶ normale omzet
- ▶ lijsten (Frankrijk als voorbeeld)
- ▶ materieel inbegrepen?, voorraad niet

Vrije beroepen, dienstverleners

- ▶ van **kleine** of **middelgrote** omvang
- ▶ waardering van de immateriële activa stoelt meer om de **omzet** (1 x de honoraria, 1,5 x commissielonen)
- ▶ verklaring: **bedrijfskosten** houden nauw verband met het **dynamisme** van het **individu** → **winst** is **geen objectief referentecriterium** meer

Vrije beroepen, dienstverleners

winst is de facto afhankelijk van de **wijze waarop** het kantoor wordt beheerd

- ▶ min of meer uitgebreid **secretariaat**
- ▶ min of meer luxueus **kantoor**
- ▶ standing van de **wagen**
- ▶ **representatiekosten**
- ▶ enz.

Vrije beroepen, dienstverleners

- ▶ waardering refereert naar **volume van de honoraria** op jaarbasis
- ▶ waarde wordt bekomen door een **vermenigvuldigingscoëfficiënt** toe te passen
- ▶ overeenstemming met gebruikelijke **marktvoorwaarden** voor een kantoor met vergelijkbare kenmerken

Vrije beroepen, dienstverleners

vermenigvuldigingscoëfficiënt wordt
beïnvloed door:

- ▶ aard van de cliëntele
- ▶ aanrekening van normale honoraria
- ▶ mandaten van langere duur
- ▶ belangrijkheid
- ▶ persoonsgebonden karakter
- ▶ enz.

Forfaitaire methode

- ▶ vuistregel berekening goodwill:
  1. **gemiddelde winst** afgelopen 3 jaar
  2. minus **ondernemersloon**
  3. rest **x 5** voor de waarde van de GW
- ▶ vuistregel **MBO**: op 5 jaar de overname kunnen terugverdienen
- ▶ vuistregels zijn **bedrijfseconomisch** niet onderbouwd

Eenvoudige goodwill-methode

- ▶ $SW = 1.000.000$
- ▶ $GNW = 120.000$
- ▶ $ir = 10 \%$ (zie: keuze van de **actualisatierente**)
- ▶ vereist rendement = $ir * SW = 10\% * 1.000.000 = 100.000$
- ▶ overwinst = $120.000 - 100.000 = 20.000$
- ▶ goodwill = HW van die overwinst

Eenvoudige goodwill-methode

- ▶ goodwill = $(GNW - ir * SW) / ir$
= $(120.000 - 10\% * 1.000.000) / 10\% =$
200.000
- ▶ $OW = SW + GW = 1.000.000 + 200.000 =$
1.200.000
- ▶ $GW = RW - SW$
- ▶ $RW = GNW / ir = 120.000 / 10\% = 1.200.000$
- ▶ $GW = 1.200.000 - 1.000.000 = 200.000$

Eenvoudige goodwill-methode

- ▶ formule in **Excel**: *fx* Financieel HW
- ▶ **Wipwapeffect** tussen RW en SW:
- ▶ SW = 800.000 (opgekuist)
- ▶ goodwill = $(GNW - ir * SW) / ir$
= $(120.000 - 10\% * 800.000) / 10\%$
= 400.000
- ▶ OW = SW + GW = 800.000 + 400.000 = 1.200.000

De actualisatierente

- ▶ **ib** = vergoeding voor een **risicoloze** belegging voor eenzelfde looptijd
→ OLO op 5 of 10 jaar (FET), bv 4,5 %
- ▶ **ir** = **ib + extra-vergoeding voor het risico** (afhankelijk van ondernemingsklimaat, activiteitssector, cliënteel, financiële structuur, leeftijd van het bedrijf, ...)
bv 4,5 % + 6 % = 10,5 %

Indirecte methode

- ▶ $GW = (RW - SW) / 2$
- ▶ $GW = (GNW / ir - SW) / 2$
- ▶ $GW = (GNW - ir * SW) / 2 * ir$
- ▶ keuze van de **actualisatierente**
- ▶ formule in **Excel**
- ▶ de weging $1/2$ is bedrijfseconomisch **niet** onderbouwd

Directe methode

- ▶ GW = geactualiseerde overwinst
- ▶ $GW = (GNW - ib * SW) / ir$
- ▶ keuze van de actualisatierentes
- ▶ formule in Excel
- ▶ indien verwachte nettowinst
  - > vereiste rentabiliteit = overwinst = goodwill
  - < vereiste rentabiliteit = te weinig winst = badwill

Verkorte goodwill-rente

- ▶ toekomstgebonden prognoses zijn onzeker
- ▶ GW = geactualiseerde overwinst **over een beperkt aantal jaren**
- ▶ keuze van de **actualisatierentes**
- ▶ keuze van de **actualisatietermijn**
- ▶ formule in **Excel**

De actualisatieperiode

- ▶ afhankelijk van ondernemingsklimaat, activiteitssector, financiële structuur, leeftijd van het bedrijf, aard van de producten, levensduur van de producten, concurrentiepositie, cliënteel, ...
- ▶ actualisatieperiode op de middellange termijn: 3 à 5 tot 8 à 10
- ▶ gemiddelde referentieperiode van 5 jaar

Bedrijfseconomische methode

- ▶ goodwill moet afgeschreven worden
- ▶ winst wordt aangewend als
  - normale vergoeding SW zonder GW
  - interestvergoeding over GW
  - dekking waardedaling GW over n jaar
- ▶ keuze van de **actualisatierentes**
- ▶ keuze van de **actualisatietermijn**
- ▶ formule in **Excel**

Financiële goodwillberekening

- ▶ “The capitalized value of the excess of estimated future profits of a business over the rate of return considered normal in the related industry”
- ▶ keuze van de **actualisatierentes**
- ▶ keuze van de **actualisatietermijn**
- ▶ formule in **Excel**

Inbreng van goodwill: omzendbrief I.B.R.

- ▶ Motivering van het controleverslag
- ▶ Invloed van de fiscale plafonds
- ▶ Efficiëntie van de forfaitaire waardering
- ▶ Bijzondere aspecten

Besluit

inzake waardering goodwill

- ▶ moeilijk precieze regels vast te leggen
- ▶ redelijkheid van de waardering, beoordeling met gezond verstand
- ▶ elk geval moet getoetst worden aan de specifieke kenmerken van het dossier

Besluit

inzake waardering goodwill

- ▶ rekening houden met persoonsgebonden karakter
- ▶ forfaitaire methodes: louter indicatief en niet bedrijfseconomisch onderbouwd
- ▶ "actualiseringsmodellen" zijn zeer gevoelig voor de parameters zoals de levensduur van de goodwill en de actualiseringspercentages

[Home](#)[Fiscaliteit](#)[Boekhouding](#)[Jaarrekening](#)[Vennootschapsrecht](#)[Financieel](#)[Sociaal recht](#)

Pouseele B. & C°
Bedrijfsrevisoren
info@pouseele.be

Clinton Park
 Ter Reigerie 7 bus 3
 B-8800 Roeselare
 Tel. (051)26 08 40 (nieuw)
 Fax (051)24 10 89

Pottestraat 6
 B-8970 Poperinge
 Tel. (057)33 79 01
 Fax (057)33 80 30

www.pouseele.be Paraplusite voor audit, accountancy en fiscaliteit

Wie zijn wij?

➤ [Samenstelling en activiteiten van ons kantoor](#)

Links naar...

- [Administratieve Vereenvoudiging](#)
- [Omrekeningskoersen Euro](#)
- [Informatieve wisselkoersen in BEF](#)
- [Het Belgisch Staatsblad](#)
- [Opzoeken BTW-nummer](#)
- [BBS-refertes publicaties van vennootschappen](#)
- [Aannemers - Hoofdelijke aansprakelijkheid](#)
- [Indexen](#)
- [Financieel Management](#) Vaktijdschrift voor de financiële manager
- [Envirodesk](#) Milieusite

Fiscaliteit

Fiscaal memento. Fiscaal vademecum. De fiscale administraties. Fiscale artikels in De Tijd. Tips en advies. IAB-info. Berekening personenbelasting. Berekening successierechten. Enz.

Boekhouding

De 100 meest gevraagde journaalposten. IAB-info. KMO-brief. Eindejaarsafsluiting. CBN-adviezen. Enz.

Jaarrekening

Neerlegging van de jaarrekening. Sociale balans. NBB-Formulieren en software voor neerlegging van de jaarrekening. Opzoeken datum neerlegging. Enz.

Vennootschapsrecht

De Vennootschappenwet en het Wetboek van vennootschappen. Checklist oprichting. Financieel plan. Juridische aspecten. Inbreng in natura. Omzetting. Ontbinding. Enz.

Financieel

Eurocalculator. De beste rentevoet en de voordeligste bank. Berekening kosten aankoop en hypothecaire lening. Berekening successierechten. Berekening interesten. Tips.

Actualiteit:

[Actieplan van Regeringscommissaris Alain Zenner over fiscale vereenvoudiging en fiscale fraude \(pdf formaat - 142 blz\)](#)

Specials

- [Fiscale controle](#)
- [Wanneer kan u een volgende fiscale controle verwachten?](#)
- [Goodwill](#)
- [Vuistregels voor waardering goodwill en clienteel](#)
- [Vrije beroepers](#)
- [Wanneer is een vennootschap interessant voor een vrije beroeper?](#)
- [Vergunningsprocedures](#)
- [Ondernemen in Vlaanderen](#)